การออกแบบและสร้างเครื่องต้นแบบเพื่อการบันทึก และวิเคราะห์เสียงเต้นของหัวใจ

A Study on the Design of the Prototype Phonocardiographic Recording and Analysis System

มณฑรพ พืชสะกะ

Montarop Pustsaka

วิทยานิพนธ์วิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิศวกรรมไฟฟ้า มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ Master of Engineering Thesis in Electrical Engineering Prince of Songkla University 2546 ชื่อวิทยานิพนธ์ การออกแบบและสร้างเครื่องต้นแบบเพื่อการบันทึกและวิเคราะห์เสียงเต้นของ

หัวใจ

ผู้เขียน นางสาวมณฑรพ พืชสะกะ

สาขาวิชา วิศวกรรมไฟฟ้า

ปีการศึกษา 2546

บทคัดย่อ

เนื่องจากแพทย์ในเมืองไทยยังไม่มีเครื่องวิเคราะห์เสียงเต้นของหัวใจที่ดีและราคาถูก จึง ได้ทำการวิจัยเรื่องนี้ขึ้นมาเพื่อช่วยเหลือแพทย์ในการวินิจฉัยโรค งานลักษณะนี้ได้อ้างอิงวิธีการ ทำงานจากงานของ Liang Huiying Lukkarinen Sakari, Hartimo Iiro [1999]

ในวิทยานิพนธ์นี้ได้เลือกใช้คอนเดนเซอร์ไมโครโฟนในการรับเสียงเต้นของหัวใจโดยแนบที่ บริเวณหน้าอกนำสัญญาณที่ได้ผ่านวงจรขยายที่มีอัตราขยาย 50 เท่า สัญญาณที่ได้แยกเป็น 2 ส่วน คือ ผ่านส่วนขยายเสียงสัญญาณแล้วออกทางลำโพง และผ่านวงจร A/D ได้สัญญาณดิจิตอล แล้วเก็บบันทึกเป็นไฟล์รป wav

ได้พัฒนาโปรแกรมขึ้นโดยใช้ MATLAB เพื่อนำข้อมูลใน wav ไฟล์ มาแสดงขึ้นบนจอ ภาพในลักษณะกราฟที่พล็อตระหว่างขนาดของสัญญาณและเวลาซึ่งเรียกว่า Phonocardiogram (PCG) โปรแกรมที่พัฒนาขึ้นสามารถวิเคราะห์หาเพื่อบอกตำแหน่งที่เกิดเสียงเต้นของหัวใจในแต่ ละครั้ง โดยเฉพาะตำแหน่งที่เกิดเสียง S_2 โดยใช้วิธีหาค่าเฉลี่ยของพลังงานแต่ละวินโดว์และความ กว้างแต่ละวินโดว์คือ 0.02 วินาที ทำการคำนวณค่าพลังงานโดยใช้ average shanon energy, average absolute value, average shanon entropy, average energy square จากการทดสอบ พบว่าการใช้ average shanon energy จะสามารถแยกแต่ละครั้งของเสียงเต้นของหัวใจในคน ปกติได้มากกว่าวิธีอื่น ๆ โดยวิธี average shanon energy สามารถวิเคราะห์ความถูกต้องได้ 90 % ส่วนวิธีอื่นไม่สามารถ แยกเสียงการเต้นของหัวใจได้ซึ่งตรงตามบทความที่อ้างอิงไว้

Thesis Title A Study on the Design of the Prototype Phonocardiographic

Recording and Analysis System

Author Ms. Montarop Pustsaka

Major Program Electrical Engineering

Academic Year 2003

Abstract

This project aims to creat a good phonocardiographic recording and analysis system that has a resonable price in order to help doctors in Thailand diagnose patients. This project refers to the successful work of Liang Huiying Lukkarinen Sakari, Hartimo liro [1999]

In this project, I chose a condenser microphone, due to its low cost and good response to the heart beat sound. I recorded the sound of heart beat by pressing the microphone at the chest region. Consequently, the signal was passed into an amplifier with a ratio of 50. The signal was then saperated into two parts; One was to generate sound via a speaker and another was to part an A/D circuit and the digital signal was to be recorded into a wave file.

I developed a MATLAB program to display the data from the wave file by plotting graphs that show the relationship between the size of the signal and time, with is called phonocardiogram (PCG). With this program, doctors can analyse and specify the position of source of the heart beat each time, especially the source of \mathbf{s}_2 . I used the methods of finding the average of energy for each window such as average shanon energy, average absolute value, average shanon entropy, average energy square. From experiments the method of calculating average shanon energy has proved to be able to differentiate the heart beat of normal people for 90 % but other methods cannot tell the differences. The results were according to the refered paper.